

PARTER**Klagande**

1. Hyresgästföreningen Pettersberg
Tomas Hofling, Pettersbergsvägen 47
724 63 Västerås

2. Samal Jamal Ahmed med enskild firma Adam Frisör
Jakobsgatan 47
724 64 Västerås

3. Foad Al Hasan med enskild firma Palsoft
Jakobsgatan 47
724 64 Västerås

Motpart

Västerås kommun
721 87 Västerås

ÖVERKLAGAT BESLUT

Byggnadsnämnden i Västerås kommuns beslut den 12 juni 2019 i ärende nr BN
2017/00688-3.1.2,

SAKEN

Detaljplan för Urberget 1, Pettersberg, Dp 1874, i Västerås kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena.

BAKGRUND

Byggnadsnämnden i Västerås kommun (kommunen) beslutade den 12 juni 2019 att anta detaljplan för Urberget 1, Pettersberg. Syftet med detaljplanen är enligt planhandlingarna att komplettera den befintliga fastigheten med nybyggnation av bostäder samtidigt som den befintliga bebyggelsens karaktär bevaras. Planen syftar också till att bevara och utveckla nuvarande verksamheter i området. Utformningen av gång- och cykelvägar i området ändras så att trafiksäkerheten ökar.

Antagandebeslutet har överklagats till mark- och miljödomstolen av Hyresgästföreningen Pettersberg (hyresgästföreningen), Samal Jamal Ahmed med enskild firma Adam Frisör (Adam Frisör) och Foad Al Hasan med enskild firma Palsoft (Palsoft).

YRKANDEN M.M.

Hyresgästföreningen har yrkat att planen ska upphävas och omarbetas. Till stöd för sin talan har hyresgästföreningen anfört i huvudsak följande.

Detaljplanen medför irreversibla ingreppen med en stor negativ påverkan på natur och kulturvärden. Skogsområdet väster om och i direkt anslutning till Urberget är ett intressant och vackert terrängparti med kärrmarker inramade av storslagna blockstensformationer som har föreslagits att bevaras som naturreservat. Även Pettersbergsskogen är mycket värdefull med höga naturvärden. Där finns Trollkärret som uppfyller kriterier för nyckelbiotop och är beläget cirka 80 meter väster om det planerade 22-våningshuset. I den nu antagna detaljplanen står det inte vilka konsekvenser som förtätningen medför i form av emissioner - främst ljus och ljud på Pettersbergsskogen. Byggnationen kommer att ha negativa effekter på djurlivet. Att förtäta Urberget 1 kommer medföra ökad belastning på Pettersbergsskogen. Detaljplanen bör omarbetas och inkludera de möjliga konsekvenser som en eventuell förtätning och själva byggprocessen har på Pettersbergsskogen.

Pettersberg ingår bland de områden i kommunen som har längst till en grannskapspark. Enligt kommunens Handlingsplan för Västerås parker är Pettersberg ett prioriterat område för ny grannskapspark. Enligt handlingsplanen bör det för nya bostadsområden och stadsdelar planeras för parker av tillräcklig storlek för att rymma ytkrävande aktiviteter och möjlighet till lek och rörelse. Detta saknas i den antagna detaljplanen. De innergårdar som finns är redan idag högt belastade eftersom det är mycket barn i området och dessa innergårdar klarar inte av att tillgodose det behov som uppkommer vid en förtätning. Den antagna detaljplanen bör revideras eftersom behovet av lekplatser och ytor för samvaro kommer att öka och då detta behov inte uppfylls av enbart de befintliga innergårdarna. Under byggtiden planerar man att omvandla den populäraste innergården till en byggarbetsplats. Detta får negativa konsekvenser för de boende. De tre befintliga innergårdarna är redan nu stundtals hårt belastade.

De två planerade punkthusen bryter mot den arkitektoniska gestaltningen/estetiken som präglar området idag och den intention som fanns vid planeringen av Pettersberg. Idag präglas området av andan av ett typiskt bostadsområde från 60-talet vilket inte kommer behållas. På grund av sin höjd kommer 22-våningsbyggnaden inte kunna få samma ytterfasad som de tilltänkta 8-våningsbyggnaderna. Enligt Rikshem ska huset där det planeras ett 22-våningshus förmodligen utrymmas. Tanken är att byta tak och fasad på hela den byggnaden så att den passar in med 22-våningshuset. Ett av de befintliga husen kommer därmed att förändras radikalt och den befintliga bebyggelsens karaktär kommer förvanskas ytterligare. Det tänkta 22-våningshuset kan inte anses samspela med sin omgivning. Den antagna detaljplanen bör omarbetas och revideras så att eventuella tilltänkta byggnader harmoniserar bättre med de befintliga och att en enhetlig gestaltning uppnås, detaljplanen bör inkludera varsamhetsbestämmelser som skyddar och förhindrar att befintliga byggnader förändras och därmed säkra områdets kulturhistoriska värden och karaktär.

I den antagna detaljplanen står det att komplementbyggnader om högst 50 kvm får byggas på området. Hur många komplementbyggnader som får byggas regleras inte.

Detaljplanen bör därför omarbetas och revideras så att tilltänkta komplementbyggnader tydligt regleras.

I detaljplanen planeras för totalt 417 nya cykelparkeringsplatser, dessa parkeringsplatser tar bort vegetation vid låghusen och inkräktar på innergård. Cykelstället mellan husgaveln och den tilltänkta interna vägen medför risk för olyckor. Detaljplanen bör göras om eftersom planerad cykelparkering inte bör vara placerad direkt vid den tilltänkta interna vägen eller ta bort grönyta och utrymme på innergård.

Trots att kollektivtrafiken idag erbjuder bussar med täta avgång är det många äldre boende i området som redan nu tycker det är problematiskt med busskommunikationen. Säkerheten är inte god när bussarna tvingas utnyttja sin kapacitet till max och bussresenärer tvingas stå, vilket förekommer relativt ofta idag. Någon lösning på problematiken med kollektivtrafiken finns inte i detaljplanen. Om området förtätas medför det ännu större problem för kollektivtrafiken vilket kan medföra att fler väljer att använda bil. I detaljplaner är det vanligt att förändring som kan medföra ökad bilism redovisas. Detaljplanen bör revideras och redovisa hur kollektivtrafikproblematiken ska lösas och hur eventuell ökning av trafik och bilism till följd av detta påverkar miljö kvalitetsnormer för utomhusluft. Om det inte finns någon lösning bör förtätningen i dess nuvarande planerade form icke tillåtas.

I kommunens riktlinjer för parkering anges för zon 3 att det ska vara 9 stycken parkeringsplatser per 1 000 kvadratmeter BTA. I detaljplanen anges inte det totala tillskottets BTA, vilket medför att man inte kan räkna ut behovet av parkeringsplatser. Det anges att behovet av parkeringsplatser är 69–92 stycken men det anges inte hur det är tänkt med platser som är reserverade för personer med rörelse- nedsättning. Enligt riktlinjerna ska de kompletteras med 5 procent. Vid en beräkning av antalet parkeringsplatser för bilar och cyklar baserat på planlösning och kommunens riktlinjer kommer det att totalt behövas 84 parkeringsplatser och 396 cykelparkeringar. Enligt den antagna detaljplanen skapas 78 ytterligare parkeringsplatser. Det har dessutom inte beaktats i planeringen att näringsidkare hyr

totalt 14 parkeringsplatser. Det finns idag 10 gästparkeringar för de befintliga 354 lägenheterna på Urberget, med 150–200 ytterligare lägenheter krävs en markant ökning av antalet gästparkeringar. Den planerade kantstensparkeringen - 18 stycken platser längs med Jakobsgatans östra sida och i norr mot E18 - är illa placerade. Bland annat påverkas säkerheten för barn som ska korsa vägen till och från pulkabacken. Vidare sker parkering direkt utanför befintliga hus, vilket inte är genomtänkt med hänsyn till buller, avgaser och brandrisk. Näringsidkare som hyr lokaler i bottenvåningarna på lamellhuset, där parkeringsplatser planeras, ser inte placeringen som bra eftersom det kommer försvåra för kunder och varutransporter. Detaljplanen bör omarbetas med tanke på att flertalet frågor kring parkeringsplatser kvarstår.

Den gjorda bullerutredningen är felaktig eftersom en miljöbod visas som en fyrvåningsbyggnad. Vidare är Pettersberg centrum illustrerad som en 10-våningsbyggnad trots att det idag utgörs av en ICA-affär som har en våning. Enligt uppgift i granskningsutlåtandet kan ljudreflexer från ny bebyggelse till befintlig teoretiskt medföra att ekvivalent ljudnivå ökar med som mest 3 dBA. Detaljplanen bör omarbetas eftersom det har hittats uppenbara fel i bullerutredningen och möjlig bullerkonsekvens för de boende i befintlig byggnation bör utredas utförligt.

Det kommer uppstå farliga områden på den nya vägen med förskjuten infart från Pettersbergsvägen där cyklister, gående, lekande barn m.m. och bilar ska samsas.

Detaljplanen anger inte någon höjdangivelse för de tillkommande byggnaderna. Detta medför att solstudien blir problematisk att simulera. Detaljplanen bör omarbetas och en maxhöjd på byggnaderna införas.

Det framgår inte av detaljplanen om mätningar för att se om miljökvalitetsnormen för föroreningar i utomhusluften har genomförts. Det är inte ovanligt att det vid en hög byggnad bildas en virvel av att vind ramlar ned längs fasaden. Detta kan medföra att höga vindhastigheter uppstår vid marknivå intill byggnad. Området ligger nära E18 och det kan befaras att de nya höga husen kan skapa nya

vindströmmar som förändrar luftkvaliteten. Det bör därför göras en studie för att se de möjliga effekterna. Detta är viktigt ur ett folkhälsoperspektiv. Detaljplanen anger att planen inte medför att miljökvalitetsnormerna för utomhusluften överskrids. Det framkommer dock inte vad detta antagande grundas på. Detaljplanen bör därför omarbetas och utförligare ange på vilka grunder det antas att miljökvalitetsnormer för utomhusluften inte kommer att överskridas.

De sociala aspekter som följer av en förtätning är inte tillräckligt utredda. Det finns en plan på en stadsdelsdialog och analys för området Pettersberg. Det vore därför bäst att invänta resultatet från denna och först därefter omarbета detaljplanen.

Adam Frisör och **Palsoft** har i gemensam skrivelse yrkat att detaljplanen ska upphävas och omarbetas. Näringsidkarna anför att de ansluter sig till hyresgästföreningens överklagande. Där utöver anför de i huvudsak följande.

De kommer att få sämre dagsljus i sina butiker. Butikerna kommer att bli störda under byggtiden och de kan då behöva avsluta sina verksamheter. Detaljplanen innehåller fler lokaler för näringsidkare och detta medför en ökad konkurrens som inte behövs. Detaljplanen tar inte hänsyn till sociala aspekter i området. Området präglas idag av social oro och brottslighet. Under juni 2019 hade t.ex. Palsoft fyra inbrott. De tror inte att en förtätning kommer att medföra någon förbättring eller minskad brottslighet i området. Detaljplanen bör omarbetas och ta bättre hänsyn till befintliga näringsidkare och tillmötesgå de sociala utmaningar som området har.

DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter

Den myndighet som prövar ett överklagande av ett beslut att anta en detaljplan ska enligt 13 kap. 17 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, endast pröva om beslutet strider mot någon rättsregel på det sätt som klaganden har angett eller som framgår av omständigheterna. Det följer härav att den materiella prövningen är begränsad och i praktiken stannar prövningen i många fall vid en bedömning av om beslutet att anta en detaljplan ligger inom ramen för det handlingsutrymme som de materiella

reglerna ger kommunen (se rättsfallen MÖD 2013:47 och MÖD 2014:12). Finner domstolen att beslutet strider mot en rättsregel ska beslutet upphävas i sin helhet. I annat fall ska beslutet fastställas i sin helhet.

Enligt 1 kap. 2 § PBL är det en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten. Bestämmelsen ger kommunen möjlighet att inom förhållandevis vida ramar avgöra hur marken inom den egna kommunen ska disponeras.

Hänsyn ska tas till både allmänna och enskilda intressen (2 kap. 1 § PBL). Vid en avvägning mellan dessa intressen ska skälig hänsyn tas till bl.a. befintliga bebyggelse-, äganderätts- och fastighetsförhållanden som kan inverka på planens genomförande (4 kap. 36 § första stycket PBL).

Genom detaljplaneläggning prövas om mark- och vattenområden kan användas för ett visst ändamål med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov (2 kap. 2 § PBL).

Bebyggelse ska lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet bl.a. med hänsyn till människors hälsa och säkerhet samt möjligheterna att förebygga luftföroreningar och bullerstörningar (2 kap. 5 § PBL).

Bebyggelse ska utformas och placeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan, trafikförsörjning och behovet av en god trafikmiljö. Vidare ska bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden skyddas. Ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas (2 kap. 6 § PBL).

Bostadsbyggnader ska lokaliseras, utformas och placeras med hänsyn till möjligheterna att förebygga olägenhet för människors hälsa i fråga om omgivningsbuller (2 kap. 6 a § PBL).

Hänsyn ska tas till behovet av att det inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållna bebyggelse finns lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse (2 kap. 7 § PBL).

Planläggning av markområden samt lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk får inte ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket kan medföra en sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt (2 kap. 9 § PBL).

Vid planläggning ska miljö kvalitetsnormerna i 5 kap. miljöbalken följas (2 kap. 10 § PBL).

Mark- och miljödomstolens bedömning

Störningar m.m. under byggtiden.

När det gäller eventuella störningar under byggtiden som kan påverka boende eller verksamheter i området är det frågor som hör till hur byggnationen genomförs och detta styrs inte av detaljplanen utan får hanteras under genomförandeskedet.

Hänsyn till naturvärden

Detaljplanen avser ny bebyggelse i form av punkthus längs Pettersbergsgatan samt ett högre punkthus i den västra delen i direkt anslutning till Pettersbergsskogen. Det högre punkthuset i anslutning till skogen placeras på samma plats där en före detta förskola i ett plan rivs. Det tillkommande punkthuset har ett jämförbart markavtryck som den före detta förskolan. Pettersbergsskogen utpekas i grönstrukturplanen (bilaga till översiktsplanen) som ett mycket värdefullt område för biologisk mångfald och rekreation. Det har dock inte framkommit att några skyddade naturvärden eller värdefulla grönområden tas i anspråk. Med den utformning och placering som tillkommande bebyggelse avses få enligt den antagna detaljplanen anser mark- och miljödomstolen att det inte finns något behov av utredning av konsekvenser av ljus- och ljudemissioner på Pettersbergsskogen. Det har i målet inte heller framkommit att några särskilt skyddsvärda djurarter påverkas.

Hänsyn till kulturvärden m.m.

Hela Pettersberg är utpekad som värdefull bebyggelsemiljö och befintligt kvarter i vilket kompletteringen avses ske är klassat som en särskilt värdefull kulturhistorisk bebyggelse. Enligt bilagan "Det byggda arvet" i översiktsplanen får området inte förvanskas, utan att innebära något förbud mot förändringar. Därtill ska den tidstypiska karaktären i området och dess byggnader, grönska och trafiksystem behållas.

De tre tillkommande byggnaderna som avses i den antagna detaljplanen är placerade fritt från befintligt bebyggelsemönster, men visar viss anknytning till befintliga punkthus på motsatt sida av Pettersbergsgatan genom sin form och höjd. Gestaltningen är tänkt att avspegla nutida arkitektur för att på så sätt särskilja vad som är gammalt och nytt i området. Den tydliga skillnaden mellan ny och gammal bebyggelse bedöms ge god förutsättning för att den kulturhistoriska bebyggelsemiljön fortsatt ska kunna avläsas. Kulturmiljön kommer även fortsättningsvis utgöra den dominerande karaktären i området. Det bedöms därför inte föreligga någon förvanskning av den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsemiljön.

Mark- och miljödomstolen bedömer inte heller, av i huvudsak samma skäl som angetts ovan, att detaljplanen kommer att påverka stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärden eller intresset av en god helhetsverkan på ett sätt att det finns skäl att upphäva kommunens beslut om att anta detaljplanen.

Befintliga lamellhus har i den antagna detaljplanen försetts med varsamhetsbestämmelsen k₁ som anger att byggnaderna ska bibehålla sin ursprungskaraktär avseende volym, proportioner, indelning, material, färgsättning och detaljeringsnivå. Det saknas därmed skäl att beakta de farhågor om förvanskning av lamellbyggnaden som är placerad vid det nya punkthuset om max 22 våningar så som hyresgästföreningen ger uttryck för.

Hänsyn till trafikmiljön

I planbeskrivningen redogörs för en förändrad infartsväg i södra delen av kvarteret. Förändringen har kommunen bedömt som mindre och nödvändig av trafiksäkerhets-skäl. Det har i målet inte framkommit tillräckliga skäl för att anse att den nya infarten skulle medföra att trafikmiljön inte kan betraktas som god.

Hänsyn till buller

I bullerutredningen som hör till detaljplanen finns en redogörelse för beräkningen av ekvivalent ljudnivå år 2040 som även visar ljudnivåer för befintlig bebyggelse närmast de tillkommande tre byggnaderna. Med hänsyn till vad som där framgår om buller saknas, oaktat vad hyresgästföreningen har anfört om felaktigheter i bullerutredningen och ljudreflexer, skäl att upphäva den antagna detaljplanen.

Hänsyn till lekplatser och utevistelse, m.m.

Av planbeskrivningen framgår att de befintliga bostadsgårdarna även ska vara till för de boende i den nya tillkommande bebyggelsen i området. I området saknas dock, som hyresgästföreningen anför, mötesplatser i form av parker. Planens syfte är dock att komplettera ett befintligt bostadsområde med nybyggnation av bostäder. Detaljplanen omfattar alltså inte något nytt bostadsområde. Med hänsyn till de tre stora innegårdarna med lekytor och de stora grönområdena får planen anses tillgodose behovet av lek och annan utevistelse.

Hänsyn till miljökvalitetsnormer

En detaljplans påverkan på allmänna intressen, såsom t.ex. miljökvalitetsnormer, bevakas i första hand genom den överprövningsskyldighet som ålagts länsstyrelserna. Länsstyrelsen i Västmanlands län har den 25 juni 2019 beslutat att länsstyrelsen inte ska överpröva ärendet enligt 11 kap. 10 § PBL. Detta innebär att länsstyrelsen bl.a. funnit att det inte kan befaras att en miljökvalitetsnorm inte följs. Det har i målet inte framkommit skäl för domstolen att göra någon annan bedömning än vad länsstyrelsen har gjort i detta avseende.

Komplementbyggnader

Av detaljplanen framgår att komplementbyggnader får uppföras inom tre områden. I två av områdena får komplementbyggnad för miljöbod eller förråd uppföras. Varje komplementbyggnad får där vara högst 50 m² och ha en högsta nockhöjd om 3 m. Den högsta sammanlagda byggnadsarean i dessa områden får vara 100 m² respektive 200 m². I det tredje området får endast garage/ carport uppföras. I och med dessa bestämmelser bedöms frågan om komplementbyggnader ha reglerats i tillräcklig omfattning.

Parkeringsplatser, cykelparkering och kollektivtrafik

Frågan om lämpligt utrymme för parkering prövas främst i samband med bygglov. I planbeskrivningen beräknas behovet av parkeringsplatser med anledning av tillkommande bostäder vara mellan 69 och 82 stycken beräknat enligt kommunens parkeringsriktlinjer. I planbeskrivningen anges hur det är möjligt att ordna ytterligare 82 parkeringsplatser. Planbeskrivningen illustrerar även hur cykelparkeringsplatser kan möjliggöras. Det får därmed anses framgå att det behov av platser för bil- och cykelparkering som planen genererar är möjligt att tillgodose. Detaljplanen uppfyller därmed de krav som uppställs i PBL avseende parkering.

Det finns inte skäl att upphäva detaljplanen på grund av att kommunen inte har redovisat någon lösning på de problem med kollektivtrafiken som hyresgästföreningen har åberopat.

Solstudie och ljusinsläpp

Detaljplanen saknar höjdangivelser för de tillkommande byggnaderna utan anger endast högsta antal våningar. Solstudien som presenteras i planbeskrivningen visar en illustrativ skuggbildning i vilken den höga byggnaden om 22 våningar framstår som proportionerlig jämfört med skuggningen från befintlig skivhus om 8 våningar. Med hänsyn härtill saknas skäl att ifrågasätta solstudiernas riktighet.

Omständigheten att det kommer bli sämre ljusinsläpp i butikslokaler utgör inte någon sådan betydande olägenhet att det finns skäl att upphäva planen.

Sociala aspekter, ökad konkurrens m.m.

När det gäller frågan om de sociala aspekterna som följer av en förtätning är tillräckligt utredda och en eventuell ökad konkurrens i fråga om ytterligare verksamheter som kan tillkomma så utgör det frågor som ligger inom kommunens handlingsutrymme.

Sammanfattning

Mark- och miljödomstolen finner sammanfattningsvis att kommunen inte har överskridit det handlingsutrymme som plan- och bygglagen ger och att detaljplanen inte strider mot någon rättsregel. Kommunen har vidare gjort en godtagbar avvägning mellan allmänna och enskilda intressen. Det finns därmed inte skäl att upphäva detaljplanen. Vad klagandena har anfört föranleder inte någon annan bedömning. Överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (MMD-02)

Överklagande senast den 31 januari 2020. Prövningstillstånd krävs.

Katarina Winiarski Dol

Ylva Kvist Trelje

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Katarina Winiarski Dol, ordförande, och tekniska rådet Ylva Kvist Trelje. Föredragande har varit beredningsjuristen Maria Karlsson.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.